

Jaarverslaggeving 2016

Stichting KwadrantGroep

Drachten

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2016

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2016	4
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2016	5
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	6
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2016	17
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	28
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	29
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	30
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016	31
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2016	32
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2016	44
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2016	45
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	46
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2016	47
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	58
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	59
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	60
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (enkelvoudig)	61
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2016	62

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	72
5.2.2	Nevenvestigingen	72
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	72

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	2.150.589	2.898.765
Materiële vaste activa	2	75.054.458	85.587.227
Financiële vaste activa	3	319.000	701.536
Totaal vaste activa		<u>77.524.047</u>	<u>89.187.528</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	313.637	2.185.426
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	316.502	837.579
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	6.329.545	7.376.285
Debiteuren en overige vorderingen	7	18.309.293	23.631.779
Liquide middelen	9	40.229.359	27.229.804
Totaal vlottende activa		<u>65.498.336</u>	<u>61.260.873</u>
Totaal activa		<u><u>143.022.383</u></u>	<u><u>150.448.401</u></u>
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	10	476	476
Bestemmingsreserves		3.127.592	3.219.250
Bestemmingsfondsen		51.700.675	53.816.471
Wettelijke reserves		512.985	792.795
Algemene en overige reserves		4.062.872	2.881.350
Aandeel derden		0	153.359
Totaal groepsvermogen		<u>59.404.600</u>	<u>60.863.701</u>
Vorzieningen	11	4.166.593	1.756.767
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	12	36.489.727	40.329.895
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	13	42.961.463	47.498.038
Totaal passiva		<u><u>143.022.383</u></u>	<u><u>150.448.401</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	2016 €	2015 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	181.325.842	175.012.489
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	6.509.118	4.894.600
Overige bedrijfsopbrengsten	18	33.522.698	45.656.812
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>221.357.658</u>	<u>225.563.901</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	166.502.277	159.125.049
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	9.193.051	10.200.030
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	21	0	169.622
Overige bedrijfskosten	22	49.004.293	54.639.407
Som der bedrijfslasten		<u>224.699.620</u>	<u>224.134.108</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-3.341.963	1.429.793
Financiële baten en lasten	23	2.218.400	-1.861.171
RESULTAAT BOEKJAAR (voor belastingen)		<u>-1.123.563</u>	<u>-431.378</u>
Vennootschapsbelasting	24	-335.541	231.448
RESULTAAT BOEKJAAR (voor aandeel derden)		-1.459.104	-199.930
Aandeel derden	25	153.362	518.256
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-1.305.742</u></u>	<u><u>318.326</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u>	<u>2015</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve		-91.658	339.321
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		-2.115.796	3.182.565
Algemene / overige reserves		901.712	-3.203.560
		<u><u>-1.305.742</u></u>	<u><u>318.326</u></u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2016

	Ref.	2016		2015	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-3.341.963		1.429.793
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	20, 21	8.935.700		10.369.651	
- mutaties voorzieningen	11	2.409.826		-2.432.814	
- boekresultaten afstoting vaste activa	18	<u>0</u>		<u>0</u>	
			11.345.526		7.936.837
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	1.871.798		483.778	
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	521.077		-181.775	
- vorderingen	7	5.322.486		-11.897.027	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	1.046.740		8.838.354	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken, behoudens rekening courant-krediet)	13	<u>-1.244.612</u>		<u>4.758.394</u>	
			7.517.489		2.001.724
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>15.521.052</u>		<u>11.368.354</u>
Ontvangen interest	23	29.042		174.632	
Betaalde interest	23	-1.318.270		-2.035.803	
Vennootschapsbelasting	23	<u>-11.506</u>		<u>231.448</u>	
			-1.300.734		-1.629.723
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>14.220.318</u>		<u>9.738.631</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	2	-4.522.164		-20.706.832	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	8.042.293		1.447.073	
Investeringen immateriële vaste activa	1	-102.206		-3.122.262	
Desinvestering verkoop groepsmaatschappijen*)	23	3.723.912		0	
Investeringen in overige financiële vaste activa	3	0		-625.965	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	3	<u>58.500</u>		<u>695.343</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			7.200.335		-22.312.643
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Kortlopend bankkrediet	13	-3.351.829		-15.746.030	
Nieuw opgenomen leningen	12	0		12.000.000	
Aflossing langlopende schulden	12	<u>-5.069.269</u>		<u>-4.177.815</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-8.421.098		-7.923.845
Mutatie geldmiddelen			<u>12.999.555</u>		<u>-20.497.857</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	9		27.229.804		47.727.661
Stand geldmiddelen per 31 december	9		<u>40.229.359</u>		<u>27.229.804</u>
Mutatie geldmiddelen			12.999.555		-20.497.857

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. In bovenstaand overzicht zijn onder meer de volgende non-cash items geëlimineerd:

- Investeringen gefinancierd met een financiële lease ad € 5.920.000.
- Activering van boekwaardecorrectie (lagere toekomstige leasebetalingen) voor financial lease panden ad € 5.874.000.
- Afname actieve belastinglatentie als gevolg van de vrijval van compensabele fiscale verliezen ad € 325.000.

*) Het bedrag van € 3,7 mln betreft het resultaat op de verkooptransactie van groepsmaatschappijen (zie grondslagen voor nadere toelichting). Deze bestaat uit de volgende cash transacties:

- Verkoopopbrengst ad € 6,8 mln
- Verwerving resterende aandelenbelangen en agiostortingen ad -/- € 0,4 mln
- Boekwaarde van de betreffende groepsmaatschappijen ad -/- € 1,8 mln
- Transactiekosten ad -/- € 0,9 mln

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

De Stichting KwadrantGroep is statutair gevestigd te Drachten en het bezoekadres is Zonedauw 7 te Drachten. KvK nummer 01110074.

De belangrijkste activiteit is het verlenen van zorg.

De Stichting KwadrantGroep is hoofd van de KwadrantGroep.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2016, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2016.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Continuïteitsveronderstelling

De financiële positie van de totale groep is gezond op grond waarvan de jaarrekening 2016 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. In de geconsolideerde jaarrekening is echter groepsmaatschappij KraamKwadrant B.V. (v/h ISIS Kraamzorg B.V.) opgenomen waar sprake is van een slechte financiële positie.

KraamKwadrant B.V. heeft over 2016 is een verlies gerealiseerd van € 0,4 miljoen (2015 € 1,3 miljoen verlies). Het eigen vermogen ultimo 2016 bedraagt ca. € 5,4 miljoen negatief (2015 € 5,0 miljoen negatief). De verliezen en het hierdoor ontstane negatieve eigen vermogen zijn met name het gevolg van de sterke daling van de omzet in de afgelopen jaren in combinatie met relatief lagere dalingen van de personeelskosten. Financiering hiervan vindt plaats middels leningen en rekening courant verhoudingen met groepsmaatschappijen. Voor alle schulden uit hoofde van rechtshandelingen en het negatieve eigen vermogen zijn garantstellingen afgegeven tot 1 juni 2017 door Stichting KwadrantGroep en Stichting Thuiszorg Beheer Friesland. Per 1 januari 2017 is KraamKwadrant B.V. gefuseerd met Stichting KwadrantGroep. Op basis hiervan is de statutaire jaarrekening 2016 van KraamKwadrant B.V. opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

In 2016 hebben binnen de groep de volgende fusies plaatsgevonden:

Per 1 januari 2016 is Stichting KwadrantGroep gefuseerd met Stichting Zorgverlening De Friese Wouden, Stichting Palet, Stichting GarantKwadrant, In Hoofdzaken B.V. en Stichting Thuiszorg Friesland.

Per 1 januari 2016 is Hulp in Huis B.V. gefuseerd met Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V., waarbij Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V. (voorheen Huishoudelijke Hulp De Friese Wouden B.V.), de verkrijgende vennootschap was en Hulp in Huis B.V. de verdwijnende vennootschap.

De fusies zijn in de jaarrekening verwerkt op basis van carry-over accounting.

Daarnaast hebben in 2017 binnen de groep de volgende fusies plaatsgevonden:

Per 1 januari 2017 zijn Zorggroep Friesland B.V., B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. gefuseerd, waarbij Zorggroep Friesland B.V. de verkrijgende Vennootschap was en B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. de verdwijnende Vennootschappen waren.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Per 1 januari 2017 zijn Stichting Kwadrantgroep, Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. gefuseerd, waarbij Stichting Kwadrantgroep de verkrijgende rechtspersoon was en Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. de verdwijnende rechtspersonen waren.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van KwadrantGroep zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting KwadrantGroep.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

In de jaarrekening zijn de volgende stichtingen en vennootschappen opgenomen die tot de groep behoren:

- Stichting KwadrantGroep enkelvoudig (100%)
- Stichting Thuiszorg Beheer Friesland te Drachten (100%)
- Huishoudelijke hulp KwadrantGroep B.V. (v/h Huishoudelijke Hulp De Friese Wouden B.V.) te Drachten (100%)
- Zorggroep Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Vastgoedbeheer Zorggroep Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Van Smaak B.V. te Drachten (100%)
- KraamKwadrant B.V. (v/h ISIS Kraamzorg B.V.) te Heerenveen (100%)
- B.V. Ontwikkeling en Beheer Zorggroep Friesland te Drachten (100%)
- Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. te Drachten (100%)
- Zorgmaatwerk B.V. te Winsum (100%)
- Stichting Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. (100%)
- Hulpmiddelen centrum Friesland B.V. te Drachten (100%) (tot 30 september 2016)
- Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 30 september 2016)
- Groene Kruis Winkel B.V. te Drachten (100%) (tot 30 september 2016)
- Revatech Jissink B.V. te Waarland (100%) (tot 30 september 2016)
- Dantuma Beheer B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 15 april 2016)
- Dantuma Orthopedie B.V. te Leeuwarden (100%) (tot 15 april 2016)

Acquisities en desinvesteringen van groepsmaatschappijen

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventuele direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

In 2016 hebben binnen de groep de volgende acquisities plaatsgevonden:

Op 20 april 2016 heeft Stichting KwadrantGroep, via Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., haar belang in het aandelenkapitaal van Revatech Jissink B.V. uitgebreid van 55% naar 100%.

Op 4 juli 2016 heeft Stichting KwadrantGroep, via Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., haar belang in het aandelenkapitaal van Hulpmiddelencentrum Friesland B.V. uitgebreid van 75% naar 100%.

In 2016 hebben binnen de groep de volgende desinvesteringen plaatsgevonden:

Op 15 april 2016 heeft B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland haar aandelen in Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. (en haar dochtermaatschappij Dantuma Orthopedie B.V.) overgedragen aan de nieuwe eigenaar. Alle interne en externe schulden zijn als onderdeel van de transacties op transactiedatum volledig voldaan.

Op 30 september 2016 heeft Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V. haar aandelen in Hulpmiddelencentrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V. en Revatech Jissink B.V. overgedragen aan de nieuwe eigenaar. Tevens op 30 september 2016 heeft B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg B.V. haar aandelen in Groene Kruis Winkel B.V. overgedragen aan de nieuwe eigenaar. Alle interne en externe schulden zijn als onderdeel van de transacties op transactiedatum volledig voldaan.

Overdracht activiteiten

Per 1 februari 2016 zijn de activiteiten en zekere activa van ISIS Kraamzorg BV overgenomen door Partus B.V. en is de naam van de entiteit gewijzigd in KraamKwadrant B.V. (zie ook onder fusies).

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht bij de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties tussen groepsmaatschappijen worden in de consolidatie geëlimineerd.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans, als een transactie met betrekking tot het actief of de verplichting niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting KwadrantGroep.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen : 0-20 %.
- Machines en installaties : 2,5-25 %.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 10-33,3 %.
- Kosten van ontwikkeling : 33,3 %.
- Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom : 20 %.
- Kosten van goodwill die van derden is verkregen : 20 %.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

De materiële vaste activa waarvan de instelling krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Activering huur vastgoed

De Richtlijn RJ 292 verplicht tot het activeren van langlopende huurcontracten, pachtovereenkomsten en leaseovereenkomsten indien er sprake is van financial lease. Een integrale beoordeling van de huurcontracten heeft plaatsgevonden aan de hand van de volgende criteria:

- A. De leaseperiode omvat meer dan 75% van de economische levensduur.
- B. De contante waarde van de minimale leasebetalingen bedraagt 90% of meer van de waarde van het leaseobject bij aanvang van de leaseovereenkomst.
- C. Het leaseobject is specifiek voor de gebruiker.
- D. Het leaseobject wordt eigendom na einde leaseperiode.
- E. De huurder heeft recht op koop na het einde van de leaseperiode.
- F. De huurder moet bij tussentijds beëindigen het verlies voor de verhuurder compenseren.
- G. De huurder heeft het recht tegen een lagere prijs dan marktconform het object na afloop van de leaseperiode te huren.

Op basis van de toetsing van de huurcontracten op voormelde criteria blijkt dat de contracten van de locaties Ny Statelân, Hofwijck, Het Nieuwe Hoek, St Jozef, Swettehiem, Skilhiem, Oranjestins en de Skule (v.a. 2016) voldoen aan de toepassing van richtlijn RJ292.

Groot onderhoud:

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Leasing

De instelling kan financial en operational leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financial lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operational leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm.

Operational lease

Als de instelling optreedt als lessee in een operational lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake operational lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen van deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde. De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen onder het kopje Financiële Instrumenten.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Zowel de intramurale als de extramurale zorg staan onder druk door de ingezette en aangekondigde besparingsmaatregelen door de overheid. Daarom is een zogenaamde impairmenttoets uitgevoerd ten aanzien van de waardering van het zorgvastgoed van Stichting KwadrantGroep. Het bestuur heeft hierbij de realiseerbare waarde van het zorgvastgoed opnieuw berekend door middel van een integrale bedrijfswaardeberekening. Deze berekening is uitgevoerd op het niveau van kasstroom genererende eenheid Stichting KwadrantGroep. Uit de integrale bedrijfswaardeberekening blijkt dat ultimo 2016 geen sprake is van een bijzondere waardevermindering.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere netto opbrengstwaarde. De lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. Bij waardering is rekening gehouden met eventuele incurantheid.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Afscheiden embedded derivaten

Embedded derivaten worden afgescheiden van het basiscontract en afzonderlijk in de jaarrekening verwerkt conform de hiervoor beschreven grondslagen voor derivaten, indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen nauw verband tussen de economische kenmerken en risico's van het in het contract besloten derivaat en de economische kenmerken en risico's van het basiscontract;
- een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat zou voldoen aan de definitie van een derivaat; en
- het samengestelde instrument wordt niet tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in het resultaat.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieverentemethode (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde), verminderd met bijzondere waardevermindervers verliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieverentemethode (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde).

Afgeleide financiële instrumenten

Afgeleide instrumenten worden gewaardeerd op kostprijs of lagere marktwaarde, tenzij hedge accounting onder het kostprijs hedge model wordt toegepast.

Indien kostprijs hedge accounting wordt toegepast, vindt eerste waardering plaats tegen reële waarde. Zolang het afgeleide instrument betrekking heeft op afdekking van het specifieke risico van een toekomstige transactie die naar verwachting zal plaatsvinden, vindt geen herwaardering van dit instrument plaats. Zodra de verwachte toekomstige transactie leidt tot verantwoording in de winst- en verliesrekening, wordt de met het afgeleide instrument samenhangende winst of het met het afgeleide instrument samenhangende verlies in de resultatenrekening verwerkt. Indien de afgedekte positie van een verwachte toekomstige transactie leidt tot de opname in de balans van een niet-financieel actief of een niet-financiële verplichting past de instelling de kostprijs van dit actief aan met de afdekkingsresultaten die nog niet in de resultatenrekening zijn verwerkt. Een verlies voor het percentage groter dan de omvang van het afgeleide instrument ten opzichte van de afgedekte positie wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de resultatenrekening verwerkt.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de opbrengstwaarde of de vervaardigingsprijs, zijnde de afgeleide verkoopwaarde van de reeds bestede verrichtingen. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. De vervolgwaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (dit is voor KwadrantGroep gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid (statisch/individueel bepaald).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Ingevolge RJ271 is een voorziening opgenomen voor verplichtingen van loondoorbetalingen aan zieke werknemers. Onderdeel hiervan zijn zieke werknemers waarvan de verwachting is dat deze na 2 jaar ziekte voor een WIA uitkering in aanmerking komen. De voorziening is opgebouwd op basis van het aantal dagen dat loonbetaling bij ziekte zal plaatsvinden, gewaardeerd tegen het ultimo geldende uurtarief (inclusief opslag sociale werkgeverslasten).

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (zonder toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening herstructurering

De voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van medewerkers.

Voorziening Planning=Realisatie en overproductie

De voorziening is gevormd in verband met onzekerheden in de omzetverantwoording (gedeclareerde plusminuten).

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot in totaal te verrichten diensten (onder de voorwaarde dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dit indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a. het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- b. waarschijnlijke economische voordelen;
- c. de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald;
- d. gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan opbrengsten slechts verwerken tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening). Bij de berekening van het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is wel/geen rekening gehouden met de na-indexering. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Over 2016 is sprake van twee soorten onzekerheden in de omzetverantwoording van de jaarrekening van Stichting KwadrantGroep.

a. Kwantitatieve onzekerheden over de hoogte van de verantwoorde omzet. In de extramurale zorg is overgegaan op de methodiek van Planning = Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd. Over deze wijze van tijdsregistratie zijn geen expliciete afspraken gemaakt met de betreffende zorgverzekeraars, zorgkantoor en gemeenten. Er bestaat geen wettelijke verplichting om deze afspraken te maken. In de contracten staat niet vermeld welke methodiek van registratie gehanteerd dient te worden.

Daarnaast zijn in aanvulling op de geplande uren plusuren geregistreerd en gedeclareerd, welke na intern onderzoek deels onjuist zijn gebleken. Deze onzekerheden hebben met name betrekking op de declaraties via de Zorgverzekeringswet, maar ook in beperkte mate op de declaraties via de Wet Langdurige Zorg en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De onzekerheden ten aanzien van de plusuren bedragen ca. € 1,7 miljoen. Voor dit bedrag is uit voorzorg een voorziening gevormd. In 2017 zal in overleg met de zorgverzekeraars, zorgkantoor en gemeenten worden bepaald hoe finale afwikkeling hiervan zal gaan plaatsvinden.

b. Kwalitatieve onzekerheden omtrent met name de feitelijke levering van zorg die voor alle financieringsstromen gelden. Door verschillende (technische) oorzaken kunnen verbandscontroles tussen de geregistreerde uren en de uitbetaalde uren nog niet worden gemaakt, zijn deels (betrouwbare) signaallijsten inzake aanwezigheid van indicaties en overschrijdingen van indicaties nog niet beschikbaar, is aansluiting van de productie met de bronregistratie voor één systeem niet mogelijk gebleken en is uit de intern uitgevoerde steekproeven AO/IC een aantal formele onjuistheden naar voren gekomen zoals het ontbreken van (tweezijdig) (getekende) zorgplannen/zorgovereenkomsten. Uit de steekproeven AO/IC en de overige uitgevoerde werkzaamheden zoals een vergelijking van de feitelijke personeelsinzet ten opzichte van de normatieve inzet, een controle van de klachtenregistraties en cijferanalyses op de omzet per periode zijn echter geen indicaties naar voren gekomen dat zorg feitelijk niet geleverd zou zijn.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting KwadrantGroep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij KwadrantGroep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn, bedrijfstakpensioenfonds Horeca en Catering en bedrijfstakpensioenfonds PMT. KwadrantGroep betaalt hiervoor premies die deels door de werkgever worden betaald en deels door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. KwadrantGroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. KwadrantGroep heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

De bedrijfstakpensioenfonds moeten voldoen aan de bij de wet vereiste minimale dekkingsgraad van 105%. De dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn per 31 december 2016 is 95,3% (2015: 95%).

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

Belastingen naar de winst

Voor de belasting naar de winst worden, door toepassing van het geldende tarief (rekening houdend met permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening) voorzieningen getroffen op basis van het resultaat overeenkomstig de winst- en verliesrekening, hetgeen inhoudt dat, indien van toepassing, rekening wordt gehouden met latente belastingverplichtingen.

Een aantal deelnemingen vormen in 2016 samen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting, waarbij de moeder afrekent met de dochter op basis van het commerciële resultaat van de dochter.

Per 31 december 2016 bestaat de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting uit: Zorggroep Friesland B.V., Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. en Van Smaak B.V.

Aandeel derden

Het aandeel derden is afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht. Het aandeel derden in het groepsvermogen betreft het minderheidsbelang van derden in het eigen vermogen van de groepsmaatschappijen.

Het aandeel van derden in het resultaat van groepsmaatschappijen wordt in de resultatenrekening in mindering gebracht op het groepsresultaat.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de Richtlijn Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt in de volgende segmenten: WLZ, WMO, Zorgverzekeringswet en overig.

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationele segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

- indirecte personeelskosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet;
- indirecte materiële kosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet;
- indirecte overige kosten: verdeling op basis van een percentage van de omzet.

Segmentering voor de Geriatrische Revalidatiezorg heeft niet plaatsgevonden. Er bestaat nog geen volledig overzicht om de toerekening aan het GRZ segment te bepalen. Vanwege de beperkte verhouding van de GRZ omvang tot het geheel, is segmentering achterwege gebleven.

5.1.4.5 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reëlewaarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van ontwikkeling	512.985	792.795
Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	17.700	29.500
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	1.619.904	2.076.470
Totaal immateriële vaste activa	<u><u>2.150.589</u></u>	<u><u>2.898.765</u></u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	2.898.765	41.300
Bij: investeringen	0	3.122.262
Af: afschrijvingen	748.176	264.797
Boekwaarde per 31 december	<u><u>2.150.589</u></u>	<u><u>2.898.765</u></u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	52.509.897	56.627.848
Machines en installaties	13.258.212	14.695.843
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	3.903.371	11.928.162
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	5.382.978	2.335.374
Totaal materiële vaste activa	<u><u>75.054.458</u></u>	<u><u>85.587.227</u></u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	85.587.227	76.432.322
Bij: investeringen	5.697.045	20.706.832
Af: afschrijvingen	8.444.872	9.935.232
Af: bijzondere waardeverminderingen	0	169.622
Af: desinvesteringen	7.784.942	1.447.073
Boekwaarde per 31 december	<u><u>75.054.458</u></u>	<u><u>85.587.227</u></u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 20.912.972 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft. Dit bedrag heeft betrekking op bedrijfsgebouwen en terreinen.

Als gevolg van huurverlagingen is de boekwaarde van vier financial lease locaties en de daarmee samenhangende leaseverplichting naar beneden bijgesteld.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen	0	58.500
Overige vorderingen	319.000	643.036
Totaal financiële vaste activa	<u>319.000</u>	<u>701.536</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	701.536	770.914
Resultaat deelnemingen	0	0
Ontvangen dividend / aflossing leningen	0	-8.000
Overige mutaties	-382.536	633.965
Verwerving resterende aandelen Huishoudelijke Hulp Kwadrantgroep B.V.	0	-695.343
Boekwaarde per 31 december	<u>319.000</u>	<u>701.536</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

De overige mutaties hebben betrekking op de post latente vennootschapsbelasting (Zorggroep Friesland B.V.). Het is onzeker of het fiscale verlies van de fiscale eenheid volledig binnen de wettelijke termijn middels carry forward zal kunnen worden verrekend. Voorzichtigheidshalve is een deel van de vordering (€ 319.000) in de jaarrekening opgenomen.

Per 31 december 2016 heeft Stichting KwadrantGroep geen belangen meer in andere rechtspersonen of vennootschappen.

4. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Handelsartikelen	313.637	2.185.426
Totaal voorraden	<u>313.637</u>	<u>2.185.426</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

Toelichting:

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht.

Op de voorraden is pandrecht gevestigd als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.9.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	1.357.369	2.054.983
Af: ontvangen voorschotten	-953.011	-1.159.370
Af: voorziening onderhanden werk	-87.856	-58.034
Totaal onderhanden werk	<u>316.502</u>	<u>837.579</u>

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-16
	€	€	€	€
DBC's geriatrische revalidatiezorg	317.865	64.185	375.600	-121.920
DBC's Geestelijke gezondheidszorg	1.039.504	23.671	577.411	438.422
Totaal (onderhanden werk)	<u>1.357.369</u>	<u>87.856</u>	<u>953.011</u>	<u>316.502</u>

Toelichting:

De verwerkte verliezen betreffen voorzieningen per schadelastjaar voor de in dat jaar gerealiseerde overproductie.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / Wlz

	<u>t/m 2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	2.931.769	972.281	3.472.235	0	7.376.285
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	5.086.530	5.086.530
Correcties voorgaande jaren	-5	1	74.008	0	74.004
Betalingen/ontvangsten	-2.931.764	-972.282	-2.303.228	0	-6.207.274
Subtotaal mutatie boekjaar	-2.931.769	-972.281	-2.229.220	5.086.530	-1.046.740
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.243.015</u>	<u>5.086.530</u>	<u>6.329.545</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

(vervolg)	<u>t/m 2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
Stadium van vaststelling (per erkenning)*:				
Stichting KwadrantGroep	c	c	c	a
*) label Palet en de Friese Wouden				
a= interne berekening				
b= overeenstemming met zorgverzekeraars				
c= definitieve vaststelling NZa				
			<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
			€	€
Waarvan gepresenteerd als:				
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort			6.329.545	7.376.285
- schulden uit hoofde van financieringoverschot			0	0
			<u>6.329.545</u>	<u>7.376.285</u>
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar			<u>2016</u>	<u>2015</u>
			€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (inclusief subsidies)			100.133.340	85.721.330
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget			95.046.810	82.249.095
Totaal financieringsverschil			<u>5.086.530</u>	<u>3.472.235</u>

Toelichting:

In bovenstaande opstelling zijn zowel de opbrengsten als ontvangsten opgenomen van het wettelijk budget als de subsidies zorginfrastructuur, eerstelijnsverblijf, extramurale behandeling en kapitaallasten. De correctie voorgaande jaren in 2015 per saldo ad € 74.000 heeft betrekking op Stichting Zorgverlening de Friese Wouden (€ 26.000) en Stichting Palet (€ 48.000).

7. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	7.224.099	17.557.737
Nog te factureren omzet (incl. DBC's / DBC-zorgproducten)	7.648.718	630.578
Belastingen en sociale premies	178.080	287.112
Onverschuldigde betaling (WNT)	1.730	0
Overige vorderingen en overlopende activa	3.256.666	5.156.348
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>18.309.293</u>	<u>23.631.779</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 590.300 (2015: € 955.999). In de post belastingen en sociale premies is een bedrag van € 88.802 aan vennootschapsbelasting opgenomen. De post onverschuldigde betaling ad € 1.730 (brutobedrag) betreft een vordering uit hoofde van de WNT. Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen en langlopende schulden aan banken zijn de vorderingen verpand. Zie verder onder 5.1.5 onder langlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

9. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	34.164.524	27.192.014
Deposito's	6.025.381	0
Kassen	39.454	37.248
Kruisposten	0	542
Totaal liquide middelen	<u>40.229.359</u>	<u>27.229.804</u>

Toelichting:

Voor een bedrag van € 210.600 is een bankgarantie afgegeven. Zie ook punt 15 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

Uit hoofde van het penvoerderschap voor Coöperatie Tinz staat een bedrag van € 1.230.000 niet ter vrije beschikking.

Het overige deel van de liquide middelen staat volledig ter vrije beschikking.

PASSIVA

10. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	476	476
Bestemmingsreserves	3.127.592	3.219.250
Bestemmingsfondsen	51.700.675	53.816.471
Wettelijke reserves	512.985	792.795
Algemene en overige reserves	4.062.872	2.881.350
Aandeel derden	0	153.359
Totaal groepsvermogen	<u>59.404.600</u>	<u>60.863.701</u>

Kapitaal

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	476	0	0	476
Totaal kapitaal	<u>476</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>476</u>

Bestemmingsreserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Bestemmingsreserves Wmo	695.008	0	0	695.008
Huisvesting	2.522.425	-91.658	0	2.430.767
Welzijn ouderen Achtkarspelen	1.817	0	0	1.817
Totaal bestemmingsreserves	<u>3.219.250</u>	<u>-91.658</u>	<u>0</u>	<u>3.127.592</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

De Reserve Huisvesting dient ter dekking van de kosten nieuwbouw Surhuisterveen, Gorredijk en De Drift te Drachten. De bestemmingsreserve wordt voor ca. € 1 miljoen aangewend voor de egalisatie van de afschrijvingskosten vanaf 2005 op het gebouw te Surhuisterveen. Het resterende bedrag wordt aangewend voor de egalisatie van de kapitaalslasten van de hiervoor genoemde gebouwen.

De Reserve WOA waarover niet vrij kan worden beschikt, is ontstaan uit met de Gemeente Achtkarspelen gemaakte afspraken over subsidiabele activiteiten van het cluster Welzijn. In 2016 zijn geen kosten t.l.v. deze reserve gebracht. De Reserve WMO is in 2012 bij Stichting Palet gevormd. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Bestemmingsfondsen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Reserve aanvaardbare kosten	53.816.471	-2.115.796	0	51.700.675
Totaal bestemmingsfondsen	53.816.471	-2.115.796	0	51.700.675

Wettelijke reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Wettelijke reserve	792.795	0	279.810	512.985
Totaal wettelijke reserves	792.795	0	279.810	512.985

Toelichting:

Ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2016: € 279.810).

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Algemene en overige reserves	2.881.350	901.712	-279.810	4.062.872
Totaal algemene en overige reserves	2.881.350	901.712	-279.810	4.062.872

Aandeel derden

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2016	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2016
	€	€	€	€
Aandeel derden	153.362	0	153.362	0
Totaal algemene en overige reserves	153.362	0	153.362	0

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Overzicht van het totaalresultaat van de instelling

	<u>31-dec-2016</u>	<u>31-dec-2015</u>
	€	€
Geconsolideerd netto-resultaat (na belastingen) toekomend aan de instelling	-1.305.742	318.326
Herwaardering materiële vaste activa	0	0
Af: Gerealiseerde herwaardering ten laste van het eigen vermogen	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen van de instelling als onderdeel van het groepsvermogen	0	0
Totaalresultaat van de instelling	<u><u>-1.305.742</u></u>	<u><u>318.326</u></u>

11. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te g</i>	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€	€
Herstructurering	319.975	0	208.122	0	111.853
P=R en overproductie	0	1.802.821	0	0	1.802.821
Jubilea	794.516	559.715	165.430	0	1.188.801
Arbeidsongeschiktheid	519.509	369.808	0	0	889.317
Persoonlijke levensfase budget	122.767	0	3.225	31.841	87.701
CAOwijziging	0	86.100	0	0	86.100
Totaal voorzieningen	<u><u>1.756.767</u></u>	<u><u>2.818.444</u></u>	<u><u>376.777</u></u>	<u><u>31.841</u></u>	<u><u>4.166.593</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2016</u>
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	737.867
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.428.726
hiervan > 5 jaar	28.533

Toelichting per categorie voorziening:

- *Herstructurering*

Deze voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van medewerkers. Ultimo boekjaar betreft dit de groepsonderdelen Kraamkwadrant B.V. (€ 70.000) en Stichting GarantKwadrant (€ 42.000). De grondslag voor de berekening bestaat uit: bruto salarissen, sociale lasten wg, pensioenen, opleidingen en outplacement kosten.

- *Planning=Realisatie en overproductie*

In de extramurale zorg is overgegaan op de methodiek van Planning=Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd waardoor er onzekerheid is ontstaan ten aanzien van de gedeclareerde plusminuten. Een verdere toelichting is opgenomen onder 5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling.

De voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie is gebaseerd op nominale waarde en heeft naar verwachting een looptijd > 1 jr. en < 5 jr.

- *Jubilea*

De jubileumvoorziening voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting per categorie voorziening (vervolg):

- *Arbeidsongeschiktheid*

De voorziening is getroffen voor het in de toekomst door te betalen loon als:

* de werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is verklaard i.h.k.v. de WIA/WGA;

* de zorginstelling direct de verplichting heeft tot doorbetalen van het loon.

- *Voorziening Persoonlijke Levensfase Budget*

De voorziening omtrent levensfasebudget is gebaseerd op de contante waarde.

- *CAOwijziging*

De voorziening is getroffen i.v.m. een mogelijke nabetaling a.g.v. het toepassen van de CAO contractcatering.

12. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	36.489.727	40.329.895
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>36.489.727</u>	<u>40.329.895</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	44.146.263	36.324.078
Bij: nieuwe leningen	5.920.000	12.000.000
Af : bijzondere waardeverminderingen a.g.v. boekwaardecorrectie	-5.873.935	0
Af: aflossingen	-5.069.269	-4.177.815
Stand per 31 december	<u>39.123.059</u>	<u>44.146.263</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	2.633.332	3.816.368
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>36.489.727</u>	<u>40.329.895</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	2.633.332	3.816.368
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	36.489.727	40.329.895
hiervan > 5 jaar	20.756.922	27.859.124

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.9). De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Als gevolg van de juridische fusie zijn de leningen van de fusiepartners overgegaan op de verkrijgende stichting, Stichting KwadrantGroep. De overeengekomende condities, voorwaarden, zekerheden en bepalingen van de Kredietfaciliteit bij ING Bank N.V. blijven ongewijzigd van kracht.

Als onderpand voor de verstrekte kredietfaciliteiten en de verstrekte leningen door de ING zijn de volgende zekerheden gesteld :

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 17.500.000 op
  - Bedrijfspannd gelegen aan Prinses Margrietstraat 1 te Bergum
  - Appartementsrecht (1e in rang), gelegen aan: Stationsweg 72-74-76 en 78 te Gorredijk
- b. het recht van eerste hypotheek van € 4.200.000 op het bedrijfspannd; gelegen aan de Richterlaan 5 te Drachten
- c. verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden en boekvorderingen (eerste pandrecht)
- d. een kapitaalinstandhoudingsverklaring/non-onttrekkingsverklaring door Zorggroep Friesland B.V., waarbij een minimale solvabiliteit van 25% wordt aangehouden
- e. een non onttrekkingsverklaring waarbij geen uitkeringen plaatsvinden aan de aandeelhouders indien de solvabiliteit minder dan 25% is (Van Smaak B.V.).

Tevens zijn de volgende voorwaarden opgenomen: Omzetratio minimaal 15%, solvabiliteit minimaal 25%, DSCR groter dan 2,5, en de intercompany vorderingen mogen niet meer bedragen dan € 2.5 miljoen. Over 2016 wordt niet aan de twee laatstgenoemde voorwaarden voldaan. Stichting KwadrantGroep heeft ING Bank verzocht een waiver te verstrekken voor het niet realiseren van de afgesproken convenanten. Op 19 juni 2017 heeft ING Bank een waiver verstrekt uitsluitend met betrekking tot het niet realiseren van de afspraken aangaande de DSCR en de intercompany vorderingen over 2016.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij ABN Amro luiden als volgt:

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 4.000.000 op het kantoorpand gelegen aan Zonnedauw 7 te Drachten.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij Rabobank luiden als volgt:

- a. recht van tweede hypotheek ad € 1.000.000 op het pand Achter de Hoven 268 te Leeuwarden.

Voor de kredietfaciliteit van ING Bank in Vastgoedbeheer Zorggroep Friesland B.V. zijn de volgende zekerheden gesteld:

- hypotheekrecht op bedrijfspannd Ceresweg 73-75 Leeuwarden, Thialfweg 17 te Heerenveen, Borniastraat 125 te Leeuwarden en Mr W.M.Oppedijk van Veenweg 40 te Burgum, eerste in rang
- een kapitaalinstandhoudingsverklaring af te geven door Zorggroep Friesland BV
- verpanding creditgelden

De financial lease verplichting heeft betrekking op huurpanden waarvan de waarde o.b.v. RJ292 is geactiveerd. In 2016 is voor het pand De Skule een huurcontract afgesloten dat kwalificeert als financial lease t.w.v. € 5.920.000. Als gevolg van boekwaardecorrecties op vier bestaande financial leasepanden is de leaseverplichting met € 5.874.000 naar beneden bijgesteld.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

13. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.633.332	3.816.369
Schulden aan banken	0	3.351.829
Crediteuren	5.816.301	7.165.092
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6.098.763	6.494.012
Schulden terzake pensioenen	3.542.245	3.596.672
Vakantiegeld	4.794.081	5.236.809
Vakantiedagen	5.249.102	5.539.069
Nog te betalen salarissen	7.043.564	2.659.275
Schuld inzake afvloeiing personeel	0	187.000
Overige schulden en overlopende passiva	7.784.075	9.451.911
Totaal overige kortlopende schulden	<u>42.961.463</u>	<u>47.498.038</u>

Toelichting:

Onder de post nog te betalen salarissen is een bedrag verantwoord van € 2.933.000 in verband met een nabetaaling van ORT over verlof over de periode 2012-2015. Hiervan wordt een bedrag van € 1.805.000 uitbetaald in de periode 2018/2019.

Onder de overige schulden en overlopende passiva is een schuld overproductie DBC's GGZ over de periode 2013-2015 van € 811.000 verantwoord (betreft In Hoofdzaken B.V.).

De kredietfaciliteit bij ING bedraagt per 31 december 2016 € 3.000.000.

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in het boekjaar € 6.795.600. De contracten zijn overwegend langlopend van aard, met als uiterste datum 1 april 2036.

Leaseverplichtingen

De totale leaseverplichtingen per 1 januari 2017 bedragen EUR 287.100 per jaar.

Bankgarantie

Zoals onder 9. liquide middelen reeds is vermeld, is voor een bedrag van € 210.600 een bankverklaring afgegeven. Dit betreft een bankverklaring inzake huurverplichtingen jegens Pygo Netherlands Holding BV.

Garantieverplichtingen

De garantieverplichtingen worden vanaf 2002 niet meer in de balans opgenomen. De kosten die met garantie samenhangen worden in de loop van het jaar opgenomen bij de verschillende kostenposten. Een deel van deze kosten kan verhaald worden bij de leveranciers.

Garantstelling

Voor alle schulden uit hoofde van rechtshandelingen en het negatieve eigen vermogen van Kraamkwadrant B.V. heeft Stichting KwadrantGroep tezamen met Stichting Thuiszorg Beheer Friesland een garantstelling afgegeven tot 1 juni 2017.

In 2016 zijn de aandelen verkocht van de volgende dochtermaatschappijen: Hulpmiddelen centrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V., Groene Kruis Winkel B.V. en Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. In de verkoopovereenkomsten zijn door Stichting KwadrantGroep garanties en vrijwaringen afgegeven. De termijn waarbinnen claims met betrekking tot de afgegeven garanties en vrijwaringen kunnen worden ingediend bestrijkt een periode van maximaal 5 jaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

15. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa (vervolg)

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramurale producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging)) wordt met ingang van boekjaar 2015 bekostigd vanuit de Zvw. Daarnaast wordt de Geriatrische revalidatieZorg (GRZ) en de Geneeskundige Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ) bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging, GRZ als GGZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting KwadrantGroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

Stichting KwadrantGroep maakte in 2016 onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met de volgende instellingen: Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V., en Kraamkwadrant B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

Zorggroep Friesland B.V. maakte in 2016 samen met Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting.

Fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting

Zorggroep Friesland B.V. maakte samen met Van Smaak B.V. en Vastgoed Beheer Zorggroep Friesland B.V. onderdeel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

Op grond van de invorderingswet zijn de vennootschap en de met haar gevoegde moederonderneming ieder hoofdelijk aansprakelijk voor ter zake door de combinatie verschuldigde belasting.

Claim stelselwijziging cao (aanvullend)

De mogelijkheid bestaat dat de claim inzake de van toepassing zijnde cao (zie toelichting voorziening cao wijziging), ingediend door de Stichting Contractcatering, wordt gehonoreerd voor een grotere groep medewerkers. Vooralnog is dit onderdeel van de claim niet in de balans opgenomen.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	0	839.430	59.000	2.282.832	0	3.181.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	46.635	29.500	206.362	0	282.497
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>792.795</u>	<u>29.500</u>	<u>2.076.470</u>	<u>0</u>	<u>2.898.765</u>
Mutaties in het boekjaar						
- afschrijvingen	0	279.810	11.800	456.566	0	748.176
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>279.810</u>	<u>11.800</u>	<u>456.566</u>	<u>0</u>	<u>748.176</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	839.430	59.000	2.282.832	0	3.181.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	326.445	41.300	662.928	0	1.030.673
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>512.985</u>	<u>17.700</u>	<u>1.619.904</u>	<u>0</u>	<u>2.150.589</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		33,3%	20,0%	20,0%		

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde	84.312.037 *)	25.922.623	37.373.310	2.503.732	0	150.111.702
- cumulatieve afschrijvingen	27.684.189 *)	11.226.780	25.445.148	168.358	0	64.524.475
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>56.627.848</u>	<u>14.695.843</u>	<u>11.928.162</u>	<u>2.335.374</u>	<u>0</u>	<u>85.587.227</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	923.297	484.402	1.241.742	3.047.604	0	5.697.045
- afschrijvingen	3.312.656	1.816.403	3.315.813	0	0	8.444.872
- desinvesteringen						
aanschafwaarde	3.306.778	767.958	21.232.887	0	0	25.307.623
cumulatieve afschrijvingen	1.578.186	662.328	15.282.167	0	0	17.522.681
per saldo	<u>1.728.592</u>	<u>105.630</u>	<u>5.950.720</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>7.784.942</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-4.117.951</u>	<u>-1.437.631</u>	<u>-8.024.791</u>	<u>3.047.604</u>	<u>0</u>	<u>-10.532.769</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	81.928.556	25.639.067	17.382.165	5.551.336	0	130.501.124
- cumulatieve afschrijvingen	29.418.659	12.380.855	13.478.794	168.358	0	55.446.666
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>52.509.897</u>	<u>13.258.212</u>	<u>3.903.371</u>	<u>5.382.978</u>	<u>0</u>	<u>75.054.458</u>
Afschrijvingspercentage	0-20%	2,5-25%	10-33,3%	0,0%		

*) in het verleden zijn correcties op de financial leasepanden verwerkt in de boekwaarde. In 2016 zijn deze correcties van rond € 4,5 miljoen zowel verwerkt in de aanschafwaarde als in de post cumulatieve afschrijvingen. Het effect hiervan op de boekwaarde in 2016 is per saldo nihil.

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	58.500	0	0	0	643.036	701.536
Overige mutaties	-58.500	0	0	0	-324.036	-382.536
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>319.000</u>	<u>319.000</u>
Som waardeverminderingen						0

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werk- lijke- rente	Restschuld 31 december 2015	Nieuwe leningen in 2016	Bijz. waarde vermindering a.g.v. boek waarde corr.	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflos-sings- wijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€		€	€	€			€	
Hypothecaire lenin	1-apr-12	3.000.000	25	onderhands	var.	2.550.000	0		120.000	2.430.000	0	21	lineair	120.000	hyp. en pandrecht
Financiering ING 6	1-jan-10	1.200.000	10	onderhands	var.	750.000	0		120.000	630.000	0	6	lineair	120.000	hyp. en pandrecht
ING	1-jul-12	1.500.000	10	hypothek	3,10%	787.500	0		50.000	737.500	0	11	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ABN AMRO	1-okt-99	544.536	20	onderhands	3,61%	115.713	0		115.713	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ABN AMRO	1-mei-12	2.500.000	4	onderhands	3,70%	208.000	0		208.000	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ABN AMRO	12-feb-14	1.500.000	4	onderhands	3,70%	843.750	0		843.750	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ABN AMRO	5-feb-15	1.000.000	5	onderhands	3,70%	850.000	0		850.000	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-05	1.000.000	20	onderhands	3,06%	487.500	0	0	50.000	437.500	187.500	9	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-mei-06	500.000	10	onderhands	4,20%	25.000	0	0	25.000	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-mei-06	500.000	20	onderhands	4,46%	262.500	0	0	262.500	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-aug-06	700.000	20	onderhands	3,06%	376.250	0	0	35.000	341.250	166.250	10	lineair	35.000	hyp. en pandrecht
Rabobank	29-dec-05	505.000	15	2e hypotheek	0,58%	168.400	0	0	33.660	134.740	0	4	lineair	33.660	2e hypotheek
ABN AMRO	1-dec-08	2.125.960	36	hypothek	2,47%	646.291	0	0	42.519	603.772	391.177	15	lineair	42.519	Pand Zonnedauw 7
ING Bank	1-apr-09	2.000.000	10	onderhands	2,30%	700.000	0	0	200.000	500.000	0	3	lineair	200.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-15	11.000.000	20	hypothek	2,34%	10.862.000	0	0	862.000	10.000.000	7.240.000	18	lineair	552.000	Pand Margrietstraat 1
Financial lease*)		28.104.557		fin lease	5,00%	24.513.359	5.920.000	-5.873.935	1.251.127	23.308.297	12.771.995		annuïteit	1.430.153	
										0					
										0					
										0					
Totaal						44.146.263	5.920.000	-5.873.935	5.069.269	39.123.059	20.756.922			2.633.332	

*) De financial lease betreft 8 panden

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT Wlz

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	95.448.083	83.925.124
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	4.752.395	3.590.748
Overige bedrijfsopbrengsten	0	5.677.474
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>100.200.478</u>	<u>93.193.346</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	77.763.190	66.113.305
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.487.483	3.790.700
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	20.380.710	19.365.769
Som der bedrijfslasten	<u>101.631.383</u>	<u>89.269.774</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.430.905	3.923.572
Financiële baten en lasten	-684.891	-762.618
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-2.115.796</u></u>	<u><u>3.160.954</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve Huisvesting	-91.658	-21.611
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	-2.115.796	3.182.565
Algemene / overige reserves	91.658	0
	<u><u>-2.115.796</u></u>	<u><u>3.160.954</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT WMO

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	25.025.503	25.674.421
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	82.852
Overige bedrijfsopbrengsten	0	741.242
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>25.025.503</u>	<u>26.498.515</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	21.652.123	22.310.361
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	455.213	532.169
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	483
Overige bedrijfskosten	3.024.074	3.064.022
Som der bedrijfslasten	<u>25.131.410</u>	<u>25.907.035</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-105.907	591.480
Financiële baten en lasten	-82.034	-33.971
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>-187.941</u>	<u>557.509</u>
Vennootschapsbelasting	-13.559	-33.140
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-201.500</u></u>	<u><u>524.369</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve WMO	0	360.933
Algemene / overige reserves	-201.500	163.436
	<u><u>-201.500</u></u>	<u><u>524.369</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT Zorgverzekeringswet

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	59.018.962	59.596.535
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	1.205.994
Overige bedrijfsopbrengsten	0	5.089.367
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>59.018.962</u>	<u>65.891.896</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	45.803.202	48.840.085
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.054.158	2.148.340
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	623
Overige bedrijfskosten	12.004.418	12.490.441
Som der bedrijfslasten	<u>59.861.778</u>	<u>63.479.489</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-842.816	2.412.407
Financiële baten en lasten	-403.407	-189.446
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-1.246.223</u></u>	<u><u>2.222.961</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	0
Algemene / overige reserves	-1.246.223	2.222.961
	<u><u>-1.246.223</u></u>	<u><u>2.222.961</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.1 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT Overig

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	1.833.294	5.816.409
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.756.723	15.006
Overige bedrijfsopbrengsten	33.522.698	34.148.729
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>37.112.715</u>	<u>39.980.144</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	21.283.762	21.861.298
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.196.197	3.728.820
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	168.517
Overige bedrijfskosten	13.595.092	19.719.175
Som der bedrijfslasten	<u>38.075.051</u>	<u>45.477.810</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-962.336	-5.497.666
Financiële baten en lasten	3.388.733	-875.136
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING	<u>2.426.397</u>	<u>-6.372.802</u>
Vennootschapsbelasting	<u>-321.982</u>	<u>264.588</u>
RESULTAAT BOEKJAAR (voor aandeel derden)	2.104.415	-6.108.214
Aandeel derden	<u>153.362</u>	<u>518.256</u>
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>2.257.777</u></u>	<u><u>-5.589.958</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserves	0	-21.611
Algemene / overige reserves	2.257.777	-5.568.347
	<u><u>2.257.777</u></u>	<u><u>-5.589.958</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

5.1.10.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT Wiz	-2.115.796	3.160.954
SEGMENT WMO	-201.500	524.369
SEGMENT Zorgverzekeringswet	-1.246.223	2.222.961
SEGMENT Overig	2.257.777	-5.589.958
	<u>-1.305.742</u>	<u>318.326</u>
Resultaat volgens geconsolideerde resultatenrekening	<u>-1.305.742</u>	<u>318.327</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	59.018.962	61.659.949
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	95.448.083	82.347.809
Opbrengsten Jeugdwet	510.263	484.320
Opbrengsten Wmo	24.710.667	24.911.032
Overige zorgprestaties	1.637.867	5.609.379
Totaal	<u>181.325.842</u>	<u>175.012.489</u>

Toelichting:

De stijging van de WLZ-zorg wordt m.n. veroorzaakt door de overname van Pasana.

De daling van de overige zorgprestaties wordt met name veroorzaakt door de verkoop van de activiteiten van Isis Kraamzorg per 1 februari 2016.

Op de post opbrengsten zorgverzekeringswet is een bedrag van € 1.803.000 in mindering gebracht in verband met onzekerheden t.a.v. de gedeclareerde productie. Hiervan heeft € 1.700.000 betrekking op het registratieproces Planning=Realisatie.

17. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	4.752.395	3.796.408
Overige Rijkssubsidies	0	138.105
Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen	0	389.645
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	35.577
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.756.723	534.865
Totaal	<u>6.509.118</u>	<u>4.894.600</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Bijdrage Van Smaak BV	0	89.500
Bijdrage Habion (beheersvergoeding)	0	4.823
Overig ONS	1.119.291	0
Pluz-pakket	367.439	327.710
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed)	376.763	147.257
Wasserij	523.540	0
Winkelverkopen	486.404	0
Hotelmatische diensten	559.436	1.951.140
Huuropbrengsten en servicebijdragen huurwoningen	2.241.272	1.023.287
Opbrengst catering	851.692	415.978
Doorberekende personeelskosten	300.130	0
Doorbelaaste servicekosten klanten	929.065	4.203.096
Detachering	27.003	562.971
Overige	25.740.663	36.931.050
Totaal	<u>33.522.698</u>	<u>45.656.812</u>

Toelichting:

De overige opbrengsten zijn voornamelijk gedaald a.g.v. de verkoop in 2016 van de hulpmiddelenbedrijven. In 2016 heeft een herrubricering plaatsgevonden. De vergelijkende cijfers over 2015 zijn niet aangepast.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	123.202.343	115.654.869
Sociale lasten	18.922.619	18.490.749
Pensioenpremies	9.146.251	9.023.910
Andere personeelskosten:	0	
Vervoerskosten	2.649.113	2.021.433
Overige	<u>2.772.651</u>	<u>2.862.359</u>
Subtotaal	156.692.976	148.053.320
Personeel niet in loondienst	9.809.300	11.071.729
Totaal personeelskosten	<u><u>166.502.277</u></u>	<u><u>159.125.049</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
WLZ/ZVW	2.509	2.482
WMO	480	279
Overig	<u>429</u>	<u>490</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>3.418</u></u>	<u><u>3.251</u></u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

In de post lonen en salarissen is een bedrag begrepen van € 2.933.000 betreffende een nabetaling i.v.m. ORT tijdens verlof.

De nabetaling heeft betrekking op de periode 2012-2016.

Het totaal FTE's is verdeeld naar de segmenten op basis van een percentage van de omzet.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	748.176	264.797
- materiële vaste activa	8.444.875	9.935.233
Totaal afschrijvingen	<u><u>9.193.051</u></u>	<u><u>10.200.030</u></u>

21. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	0	169.622
Totaal	<u><u>0</u></u>	<u><u>169.622</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	7.961.919	7.817.234
Algemene kosten	26.210.703	33.330.782
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.071.643	1.682.977
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	3.715.896	2.907.107
- Energiekosten gas	1.547.393	1.314.232
- Energiekosten stroom	792.622	725.781
- Energie transport en overig	430.869	329.657
Subtotaal	<u>6.486.780</u>	<u>5.276.777</u>
Huur en leasing	6.148.687	6.344.156
Betaalde huur huurwoningen	0	825.876
Bijkomende kosten huurwoningen	0	191.623
Dotaties en vrijval voorzieningen	381.911	-717.418
Boekresultaat desinvestering activa	-257.351	-112.600
Totaal overige bedrijfskosten	<u>49.004.293</u>	<u>54.639.407</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn voornamelijk gedaan a.g.v. de verkoop in 2016 van de hulpmiddelenbedrijven.

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	21.717	167.838
Resultaat deelnemingen	3.723.912	0
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	7.325	6.794
Subtotaal financiële baten	<u>3.752.954</u>	<u>174.632</u>
Rentelasten	-553.329	-915.118
Resultaat deelnemingen	16.008	0
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	0	0
Overige financiële lasten	-997.233	-1.120.685
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.534.554</u>	<u>-2.035.803</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>2.218.400</u>	<u>-1.861.171</u>

Toelichting:

Het positieve resultaat deelnemingen ad € 3.723.912 bestaat uit de resultaten behaald met de verkoop van de aandelen Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. (en haar dochtermaatschappij Dantuma Orthopedie B.V.) en de aandelen in Hulpmiddelencentrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V. en Groene Kruis Winkel B.V. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 5.1.4.1.

24. Vennootschapsbelasting

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Belastingen over het resultaat huidig boekjaar	0	33.140
Mutatie belastinglatentie	-335.541	198.308
Correctie belastingen voorgaand jaar	0	0
	<u>-335.541</u>	<u>231.448</u>

Toelichting:

De te verrekenen verliezen hebben betrekking op de jaren 2012 - 2015. Voor de fiscale eenheid Zorggroep Friesland bedragen deze te verrekenen verliezen € 3,0 miljoen.

Het is onzeker of het volledige fiscale verlies van de fiscale eenheid binnen de wettelijke termijn middels carry forward zal kunnen worden verrekend. Voorzichtigheidshalve is de deel van de vordering (€ 319.000) in de jaarrekening opgenomen.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

25. Aandeel derden

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Aandeel minderheidsaandeelhouders in resultaten Hulpmiddelen centrum Friesland B.V. en Revatech Jissink B.V.	153.362	518.256
	<u>153.362</u>	<u>518.256</u>

Toelichting:

Het verloop van het aandeel derden in het groepsvermogen is toegelicht in bijlage 5.1.5.10

26 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op St. KwadrantGroep van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor St. KwadrantGroep is € 165.000,- (het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 11 en klasse IV). Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband.

Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1 Bezoldiging topfunctionarissen

1a Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Naam	R. Jonkers	J. Kamphorst	O. van der Heide	I.A.M. Middelkoop
Functiegegevens	Voorz. RvB	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 30/6	1/6 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Individueel WNT maximum	165.000	81.822	96.740	165.000
Beloning	211.144	64.747	75.980	152.495
Winstdeling en bonusregeling	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	5.406	5.379	6.290	10.824
<i>Subtotaal</i>	216.550	70.126	82.270	163.319
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-1.730	0	0	0
Totaal bezoldiging	<u>214.820</u>	<u>70.126</u>	<u>82.270</u>	<u>163.319</u>
Verplichte motivering indien overschrijding	ja, zie p.42	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	1		1
Beloning	221.427	117.254		142.095
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0		0
Beloningen betaalbaar op termijn	10.769	10.607		10.641
Totaal bezoldiging 2015	<u>232.196</u>	<u>127.861</u>	<u>0</u>	<u>152.736</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Naam topfunctionaris	S. Tolsma	M. Salverda	T.S. de Boer	B. Katerberg
Functiegegevens	Lid bestuursteam	Lid bestuursteam	Manager	Manager
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Ja	Ja
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja	Ja
Individueel WNT maximum	165.000	165.000	165.000	165.000
Beloning	148.961	139.574	82.546	85.584
Winstdeling en bonusregeling	0	0	0	0
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	1.315	7.490
Beloningen betaalbaar op termijn	10.813	10.784	8.317	8.716
<i>Subtotaal</i>	159.774	150.358	92.178	101.790
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	<u>159.774</u>	<u>150.358</u>	<u>92.178</u>	<u>101.790</u>
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	1	1	1
Beloning	66.283	118.960	40.433	86.101
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	226	7.490
Beloningen betaalbaar op termijn	5.319	10.274	3.971	8.570
Totaal bezoldiging 2015	<u>71.602</u>	<u>129.234</u>	<u>44.630</u>	<u>102.161</u>
Naam topfunctionaris	J.W.G.M. Morshuis	S. Kleefstra-Jansen	G. van Deutekom	
Functiegegevens	Manager	Manager	Directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband (in fte)	1	1		
Gewezen topfunctionaris?	Ja	Ja		
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja		
Individueel WNT maximum	165.000	165.000		
Beloning	94.281	86.102		
Winstdeling en bonusregeling	0	0		
Belastbare onkostenvergoedingen	10.584	293		
Beloningen betaalbaar op termijn	9.560	8.716		
<i>Subtotaal</i>	114.425	95.111		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0		
Totaal bezoldiging	<u>114.425</u>	<u>95.111</u>		
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1	1	1	
Beloning	89.422	86.243	121.925	
Belastbare onkostenvergoedingen	10.584	0	0	
Beloningen betaalbaar op termijn	8.575	8.699	10.606	
Totaal bezoldiging 2015	<u>108.581</u>	<u>94.942</u>	<u>132.531</u>	

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'. De onverschuldigde betaling is inmiddels ontvangen.

Per 1 juni 2016 is het dienstverband van R. Jonkers aangepast. Voor 1 juni 2016 is de overgangsregeling van toepassing. Vanaf 1 juni 2016 is het genoemde bezoldingsmaximum zorg, klasse IV van toepassing. Voor de hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'. De onverschuldigde betaling is inmiddels ontvangen.

G van Deutekom is directeur van een onderneming, die in 2016 door Kwadrantgroep is verkocht. De WNT verantwoording van de bezoldiging in 2016 van G. van Deutekom vindt plaats bij het verkochte bedrijf.

1b Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1 -12

Niet van toepassing

1c Toezichthoudende topfunctionarissen

Naam topfunctionaris Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in 2016	P.H.E.M. de Kort Voorz. RvT 1/1 - 31/12	W.D. ten Have Lid RvT 1/1 - 31/12	M.A. Ruys Vicevoorz. RvT 14/1 - 31/12	P.F. Roodbol Lid RvT 1/1 - 31/12
Individueel WNT maximum	24.750	16.500	15.912	16.500
Beloning	20.585	11.635	11.635	11.250
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	20.585	11.635	11.635	11.250
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0
Totaal bezoldiging	<u>20.585</u>	<u>11.635</u>	<u>11.635</u>	<u>11.250</u>
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015	15/12 - 31/12	1/11 - 31/12		1/1 - 31/12
Beloning	0	1.697		11.250
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0		0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0		0
Totaal bezoldiging 2015	<u>0</u>	<u>1.697</u>	<u>0</u>	<u>11.250</u>
Naam topfunctionaris Functiegegevens Aanvang en einde functievervulling in	A. Fijn van Draat Lid RvT 1/9 - 31/12	P. Stamsnijder Lid RvT 1/9 - 31/12		
Individueel WNT maximum	5.500	5.500		
Beloning	3.878	3.878		
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0		
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0		
<i>Subtotaal</i>	3.878	3.878		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0		
Totaal bezoldiging	<u>3.878</u>	<u>3.878</u>		
Verplichte motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.		
Gegevens 2015				
Aanvang en einde functievervulling in 2015 Omvang dienstverband 2015 (in fte)				
Beloning				
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Totaal bezoldiging 2015	<u>0</u>	<u>0</u>		

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

27 Honoraria accountant	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2016 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	1.121.190	354.621
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	164.347	31.260
3 Fiscale advisering	0	0
4 Niet-controlediensten	7.772	22.465
Totaal honoraria accountant	<u>1.293.309</u>	<u>408.346</u>

Toelichting:

De kosten over 2016 hebben deels betrekking op controlewerkzaamheden met betrekking tot de jaarrekening 2015.

28 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder punt 26.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	2.084.888	0
Materiële vaste activa	2	67.876.900	6.450
Financiële vaste activa	3	1.301.242	18.110
Totaal vaste activa		<u>71.263.030</u>	<u>24.560</u>
Vlottende activa			
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	316.502	0
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	6.329.545	0
Debiteuren en overige vorderingen	7	26.488.395	7.368.911
Liquide middelen	8	30.441.821	34.635
Totaal vlottende activa		<u>63.576.263</u>	<u>7.403.546</u>
Totaal activa		<u><u>134.839.293</u></u>	<u><u>7.428.106</u></u>
	Ref.	31-dec-16 €	31-dec-15 €
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	476	0
Bestemmingsreserves		3.127.592	0
Bestemmingsfondsen		51.700.674	0
Wettelijke reserves		512.985	0
Algemene en overige reserves		-5.297.866	-5.795.539
Totaal eigen vermogen		<u>50.043.861</u>	<u>-5.795.539</u>
Voorzieningen	10	9.478.472	1.068.632
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	34.200.976	40.098
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	12	41.115.984	12.114.915
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>41.115.984</u>	<u>12.114.915</u>
Totaal passiva		<u><u>134.839.293</u></u>	<u><u>7.428.106</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

	Ref.	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	16	168.190.641	0
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	17	6.510.580	0
Overige bedrijfsopbrengsten	18	8.398.834	3.750.000
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>183.100.055</u>	<u>3.750.000</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	19	142.099.565	2.321.838
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	20	6.372.807	1.800
Overige bedrijfskosten	22	37.242.429	2.534.823
Som der bedrijfslasten		<u>185.714.801</u>	<u>4.858.461</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-2.614.746	-1.108.461
Financiële baten en lasten	23	-1.793.736	-785.715
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>-4.408.482</u></u>	<u><u>-1.894.176</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve Huisvesting		-91.658	0
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten		-2.115.796	0
Algemene / overige reserves		-2.201.028	-1.894.176
		<u><u>-4.408.482</u></u>	<u><u>-1.894.176</u></u>

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening ten opzichte van de geconsolideerde jaarrekening. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen in paragraaf 5.1.4.

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans niet afwijken van de geconsolideerde balans zijn deze hierna niet nader toegelicht en wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten van ontwikkeling	512.984	0
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	1.571.904	0
Totaal immateriële vaste activa	<u>2.084.888</u>	<u>0</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	2.809.265	0
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	724.377	0
Boekwaarde per 31 december	<u>2.084.888</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en terreinen	47.920.946	0
Machines en installaties	11.737.687	0
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	2.835.288	6.450
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	5.382.979	0
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	0	0
Totaal materiële vaste activa	<u>67.876.900</u>	<u>6.450</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	6.450	8.250
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	69.645.177	0
Bij: investeringen	5.063.798	0
Af: afschrijvingen	5.648.430	1.800
Af: desinvesteringen	1.190.095	0
Boekwaarde per 31 december	<u>67.876.900</u>	<u>6.450</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in bijlage 5.1.18.

Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 20.912.972 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft. Dit bedrag heeft betrekking op bedrijfsgebouwen en terreinen.

Als gevolg van huurverlagingen is de boekwaarde van vier financial lease locaties en de daarmee samenhangende leaseverplichting naar beneden bijgesteld.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.301.242	18.110
Overige vorderingen	0	0
Totaal financiële vaste activa	<u>1.301.242</u>	<u>18.110</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	18.110	18.186
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	1.396.820	0
Resultaat deelnemingen	-113.688	-76
Boekwaarde per 31 december	<u>1.301.242</u>	<u>18.110</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.

Voor het negatieve eigen vermogen van KraamKwadrant B.V. is een voorziening gevormd.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Administratiekantoor Zorggroep Friesland BV, Drachten	Administratiekantoor	18.151	100%	18.029	-81
Huishoudelijke Hulp Kwadrant Groep B.V., Drachten	Huishoudelijke hulp	18.000	100%	1.283.213	-113.607
KraamKwadrant B.V., Drachten	Kraamzorg	18.000	100%	-5.468.177	-428.521

Toelichting:

Het resultaat van Huishoudelijke Hulp Kwadrant Groep B.V. van afgerond € 114.000 negatief bestaat uit het positieve resultaat over het boekjaar 2016 ad € 59.000 en de verwerking van de juridische fusie van Hulp in Huis B.V. te Drachten per 1 januari 2016 zijnde negatief € 173.000.

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten	1.357.369	0
Af: ontvangen voorschotten	-953.011	0
Af: voorziening onderhanden werk	-87.856	0
Totaal onderhanden werk	<u>316.502</u>	<u>0</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

De specificatie per categorie DBC's / DBC-zorgproducten is als volgt weer te geven:

Stroom DBC's / DBC-zorgproducten	Gerealiseerde kosten en toegerekende winst	Af: verwerkte verliezen	Af: ontvangen voorschotten	Saldo per 31-dec-16
	€	€	€	€
DBC's geriatrische revalidatiezorg	317.865	64.185	375.600	-121.920
DBC's Geestelijke gezondheidszorg	1.039.504	23.671	577.411	438.422
Totaal (onderhanden werk)	<u>1.357.369</u>	<u>87.856</u>	<u>953.011</u>	<u>316.502</u>

Toelichting:

De verwerkte verliezen betreffen voorzieningen per schadelastjaar voor de in dat jaar gerealiseerde overproductie.

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / Wlz

	t/m 2013	2014	2015	2016	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	0	0	0	0	0
Mutaties uit hoofde van juridische fusie	2.931.769	972.281	3.472.235		7.376.285
Financieringsverschil boekjaar				5.086.530	5.086.530
Correcties voorgaande jaren	-5	1	74.008		74.004
Betalingen/ontvangsten	<u>-2.931.764</u>	<u>-972.282</u>	<u>-2.303.228</u>		<u>-6.207.274</u>
Subtotaal mutatie boekjaar	0	0	1.243.015	5.086.530	6.329.545
Saldo per 31 december	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.243.015</u>	<u>5.086.530</u>	<u>6.329.545</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning)*:

Stichting KwadrantGroep c c c a

*) label Palet en de Friese Wouden

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-16	31-dec-15
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6.329.545	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>6.329.545</u>	<u>0</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2016	2015
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (inclusief subsidies)	100.133.340	0
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	95.046.810	0
Totaal financieringsverschil	<u>5.086.530</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In bovenstaande opstelling zijn zowel de opbrengsten en ontvangsten opgenomen van het wettelijk budget als de subsidies zorginfrastructuur, eerstelijnsverblijf, extramurale behandeling en kapitaallasten.

De correctie voorgaande jaren in 2015 per saldo ad € 74.000 heeft betrekking op Stichting Zorgverlening de Friese Wouden (€ 26.000) en Stichting Palet (€ 48.000).

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

7. Debiteuren en overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	4.799.853	0
Nog te factureren omzet (incl. DBC's / DBC-zorgproducten)	7.648.718	0
Vorderingen op groepsmaatschappijen	11.666.598	7.264.241
Onverschuldigde betaling (WNT)	1.730	0
Overige vorderingen en overlopende activa	2.371.496	104.670
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>26.488.395</u>	<u>7.368.911</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt : € 585.300 (2015: € 162.670)

In de post vorderingen op groepsmaatschappijen is een lening u/g opgenomen aan KraamKwadrant ad € 750.000.

De voorwaarden van de aan in Heerenveen gevestigde Kraamkwadrant BV verstrekte lening luiden als volgt:

- de lening is door Stichting Kwadrantgroep verstrekt als een achtergestelde lening;
- de lening is voor onbepaalde tijd aangegaan;
- over het onafgeloste deel dient Kraamkwadrant BV gedurende de looptijd jaarlijks een bedrag af te lossen dat gerelateerd is aan de uit de jaarrekening van het direct daaraan voorafgaande boekjaar blijkende solvabiliteit en aan de uit de liquiditeitsbegroting van het lopende boekjaar blijkende liquiditeit;
- de rentevergoeding wordt om de zes maanden herzien en vastgesteld op basis van het dan geldende zesmaands Euribor tarief, vermeerderd met 90 basispunten.

Kraamkwadrant BV is per 01-01-2017 juridisch gefuseerd met Stichting KwadrantGroep.

De post onverschuldigde betaling ad € 1.730 (brutobedrag) betreft een vordering uit hoofde van de WNT.

Ten behoeve van kortlopende schulden aan kredietinstellingen en langlopende schulden aan banken zijn de vorderingen verpand, zie verder onder 5.1.14 langlopende schulden.

8. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Bankrekeningen	24.378.359	34.635
Deposito's	6.025.381	0
Kassen	38.081	0
Totaal liquide middelen	<u>30.441.821</u>	<u>34.635</u>

Toelichting:

Voor een bedrag van € 210.600 is een bankgarantie afgegeven. Zie ook punt 13 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa. Uit hoofde van het penvoerderschap voor Coöperatie Tinz staat een bedrag van € 1.230.000 niet ter vrije beschikking.

Het overige deel van de liquide middelen staat volledig ter vrije beschikking.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Kapitaal	476	0
Bestemmingsreserves	3.127.592	0
Bestemmingsfondsen	51.700.674	0
Wettelijke reserves	512.985	0
Algemene en overige reserves	-5.297.866	-5.795.539
Totaal eigen vermogen	<u>50.043.861</u>	<u>-5.795.539</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	0	0	-476	476
Totaal kapitaal	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-476</u>	<u>476</u>

Toelichting: De overige mutaties zijn ontstaan uit hoofde van de juridische fusie per 1-1-2016.

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Huisvesting	0	-91.658	-2.522.425	2.430.767
Welzijn Ouderen Achtkarspelen	0	0	-1.817	1.817
WMO	0	0	-695.008	695.008
Totaal bestemmingsreserves	<u>0</u>	<u>-91.658</u>	<u>-3.219.250</u>	<u>3.127.592</u>

Toelichting:

De overige mutaties zijn ontstaan uit hoofde van de juridische fusie per 1-1-2016.

De Reserve Huisvesting dient ter dekking van de kosten nieuwbouw Surhuisterveen, Gorredijk en De Drift te Drachten.

De bestemmingsreserve wordt voor ca. € 1 miljoen aangewend voor de egalisatie van de afschrijvingskosten vanaf 2005 op het gebouw te Surhuisterveen. Het resterende bedrag wordt aangewend voor de egalisatie van de kapitaalslasten van de hiervoor genoemde gebouwen.

De Reserve WOA waarover niet vrij kan worden beschikt, is ontstaan uit met de Gemeente Achtkarspelen gemaakte

afspraken over subsidiabele activiteiten van het cluster Welzijn. In 2016 zijn geen kosten t.i.v. deze reserve gebracht.

De Reserve WMO is in 2012 bij Stichting Palet gevormd. In het boekjaar hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten	0	-2.115.796	-53.816.470	51.700.674
Totaal bestemmingsfondsen	<u>0</u>	<u>-2.115.796</u>	<u>-53.816.470</u>	<u>51.700.674</u>

Toelichting: De overige mutaties zijn ontstaan uit hoofde van de juridische fusie per 1-1-2016.

Wettelijke reserve

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2016</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Wettelijke reserve	0	0	-512.985	512.985
Totaal wettelijke reserves	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-512.985</u>	<u>512.985</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

De overige mutaties bestaan per saldo uit de volgende posten:

- mutaties uit hoofde van de juridische fusie per 1-1-2016: € 792.795 (bij);
- ten behoeve van het geactiveerde immateriële vast actief is een wettelijke reserve gevormd, die ten laste komt van de algemene reserves. De jaarlijkse vrijval komt t.g.v. de algemene reserve (2016: € 279.810).

Algemene en overige reserves

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2016</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2016</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves	-5.795.539	-2.201.028	-2.698.701	-5.297.866
Totaal algemene en overige reserves	<u>-5.795.539</u>	<u>-2.201.028</u>	<u>-2.698.701</u>	<u>-5.297.866</u>

Toelichting:

De overige mutaties bestaan per saldo uit de volgende posten:

- mutaties uit hoofde van de juridische fusie per 1-1-2016: € 2.418.891 (bij);
- de jaarlijkse vrijval wettelijke reserve t.g.v. de algemene reserve (2016: € 279.810);

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2016 en resultaat over 2016

<i>De specificatie is als volgt :</i>	<u>Eigen vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	50.043.861	-4.408.482
Stichting Thuiszorg Beheer Friesland:		
- Stichtingsvermogen	5.588.240	0
- Reserve ingehouden winst deelneming	3.772.499	0
- Resultaat boekjaar		2.927.872
Eliminaties:		
- Vennootschapsbelasting	0	233.282
Overig:		
- Fusie Hulp in Huis B.V.	0	172.519
- Voorziening Revatech Jissink B.V.	0	-162.433
- Correctie voorgaande jaren	0	-68.500
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u>59.404.600</u>	<u>-1.305.742</u>

Toelichting:

Het verschil tussen het eigen vermogen per 31 december 2016 en het resultaat over 2016 enkelvoudig en geconsolideerd bestaat nagenoeg geheel uit het eigen vermogen en het resultaat van Stichting Thuiszorg Beheer Friesland te Drachten. Deze stichting is niet als deelneming in de enkelvoudige jaarrekening opgenomen, maar wordt wel meegeconsolideerd.

10. Voorzieningen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Voorziening deelneming KraamKwadrant BV	5.468.177	0
Voorziening deelneming In Hoofdzaken BV	0	1.064.102
Voorziening arbeidsongeschiktheid	889.317	0
Voorziening jubileumverplichtingen	1.188.801	4.530
Voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL)	87.700	0
Voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie	1.802.821	0
Voorziening herstructurering	41.656	0
	<u>9.478.472</u>	<u>1.068.632</u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-12-2016

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	6.124.625
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	3.353.847
hiervan > 5 jaar	28.533

Voorziening deelneming KraamKwadrant BV

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij : overige mutaties u.h.v. de juridische fusie (Stichting Palet)	617.000	0
Bij : overige mutaties vanuit Rekening Courant Stichting Thuiszorg Beheer	4.722.656	0
Bij : negatief resultaat 2016 KraamKwadrant BV	428.521	0
Af: onttrekking	0	0
Af: vrijval	300.000	0
Stand per 31 december	<u><u>5.468.177</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

Ten gevolge van de juridische fusie per 1-1-2016 heeft Stichting KwadrantGroep een rechtstreeks belang in KraamKwadrant B.V. In Stichting KwadrantGroep is een voorziening getroffen ter grootte van het negatief eigen vermogen van KraamKwadrant B.V., deze B.V. zal per 1-1-2017 gaan fuseren in Stichting KwadrantGroep.

Voorziening deelneming In Hoofdzaken BV

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.064.102	685.998
Bij : dotatie	0	378.104
Af: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	-1.064.102	0
Stand per 31 december	<u><u>0</u></u>	<u><u>1.064.102</u></u>

Toelichting:

Wegens de juridische fusie per 1-1-2016 is de voorziening komen te vervallen.

Voorziening arbeidsongeschiktheid

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	519.509	0
Bij: dotatie	369.808	0
Stand per 31 december	<u><u>889.317</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

De voorziening is getroffen voor het in de toekomst door te betalen loon als:

* de werknemer op balansdatum geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt is verklaard in het kader van de WIA/WGA;

* de zorginstelling direct de verplichting heeft tot doorbetalen van het loon.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Voorziening jubileumverplichtingen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	4.530	4.530
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	789.986	0
Bij : dotatie	559.715	0
Af : onttrekking	165.430	0
Stand per 31 december	<u><u>1.188.801</u></u>	<u><u>4.530</u></u>

Toelichting:

De jubileumvoorziening voorziet in de toekomstige uitkeringen bij jubilea.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	122.767	0
Bij: dotatie boekjaar incl. aanpassing sociale lasten	21.873	0
Af : onttrekking	56.940	0
Stand per 31 december	<u><u>87.700</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

De voorziening persoonlijke levensfasebudget is gebaseerd op de contante waarde en is overwegend langlopend van aard.

Voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij: dotatie i.v.m. onvolledige toepassing P=R methodiek	1.700.000	0
Bij: dotatie i.v.m. overproductie	102.821	0
Stand per 31 december	<u><u>1.802.821</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

In de extramurale zorg is overgegaan op de methodiek van Planning=Realisatie ter verantwoording van de tijd aan cliënten bestede zorg. Deze methodiek is niet geheel conform de geldende richtlijnen gehanteerd waardoor er onzekerheid is ontstaan ten aanzien van de gedeclareerde plusminuten. Een verdere toelichting is opgenomen onder 5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling.

De voorziening voor Planning=Realisatie en overproductie is gebaseerd op nominale waarde en heeft naar verwachting een looptijd > 1 jr. en < 5 jr.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Voorziening herstructurering

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	0	0
Bij : mutaties uit hoofde van de juridische fusie	103.000	0
Af : onttrekking	61.344	0
Stand per 31 december	<u><u>41.656</u></u>	<u><u>0</u></u>

Toelichting:

Deze voorziening is gevormd voor de te verwachten kosten die moeten worden gemaakt voor regelingen met betrekking tot afvloeiing, herplaatsing of verdere opleiding c.q. ontwikkeling van medewerkers van Stichting GarantKwadrant. De grondslag voor de berekening bestaat uit: bruto salarissen, sociale lasten wg, pensioenen, opleidingen en outplacement kosten. Afwikkeling vindt plaats gedurende 2017 - 2020.

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Schulden aan banken	11.104.083	0
Financial lease	21.878.144	0
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.218.749	40.098
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u><u>34.200.976</u></u>	<u><u>40.098</u></u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Stand per 1 januari	240.587	240.587
Bij: mutaties uit hoofde van de juridische fusie	39.735.375	0
Bij: nieuwe lening (financial lease)	5.920.000	0
Af : afname a.g.v. boekwaardecorrectie vier financial lease locaties	-5.873.935	0
Af: aflossingen	-2.761.806	0
Stand per 31 december	<u><u>37.260.221</u></u>	<u><u>240.587</u></u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.059.245	200.489
Stand langlopende schulden per 31 december	<u><u>34.200.976</u></u>	<u><u>40.098</u></u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:
(vervolg)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.059.245	200.489
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	34.200.976	40.098
hiervan > 5 jaar	21.975.672	0

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.18). De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden, waarvan € 715.913 onder schulden aan groepsmaatschappijen.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

Toelichting:

Als gevolg van de juridische fusie zijn de leningen van de fusiepartners overgegaan op de verkrijgende stichting, Stichting KwadrantGroep. De overeengekomen condities, voorwaarden, zekerheden en bepalingen van de Kredietfaciliteit bij ING Bank N.V. blijven ongewijzigd van kracht.

Als onderpand voor de verstrekte kredietfaciliteiten en de verstrekte leningen door de ING zijn de volgende zekerheden gesteld :

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 17.500.000 op
  - Bedrijfspand gelegen aan Prinses Margrietstraat 1 te Bergum
  - Appartementsrecht (1e in rang), gelegen aan: Stationsweg 72-74-76 en 78 te Gorredijk

b. verpanding bedrijfsuitrusting, voorraden en boekvorderingen (eerste pandrecht)

Tevens zijn de volgende voorwaarden opgenomen: Omzetratio minimaal 15%, solvabiliteit minimaal 25%, DSCR groter dan 2,5, en de intercompany vorderingen mogen niet meer bedragen dan € 2.5 miljoen. Over 2016 wordt niet aan de twee laatstgenoemde voorwaarden voldaan. Stichting KwadrantGroep heeft ING Bank verzocht een waiver te verstrekken voor het niet realiseren van de afgesproken convenanten. Op 19 juni 2017 heeft ING Bank een waiver verstrekt uitsluitend met betrekking tot het niet realiseren van de afspraken aangaande de DSCR en de intercompany vorderingen over 2016.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij ABN Amro luiden als volgt:

- a. het recht van eerste hypotheek ad € 4.000.000 op het kantoorpand gelegen aan Zonedauw 7 te Drachten.

De verstrekte zekerheden voor de opgenomen leningen en verstrekte kredietfaciliteiten bij Rabobank luiden als volgt:

- a. recht van tweede hypotheek ad € 1.000.000 op het pand Achter de Hoven 268 te Leeuwarden.

De financial lease verplichting heeft betrekking op huurpanden waarvan de waarde o.b.v. RJ292 is geactiveerd.

In 2016 is voor het pand De Skule een huurcontract afgesloten dat kwalificeert als financial lease t.w.v. € 5.920.000.

Als gevolg van boekwaardecorrecties op vier bestaande financial leasepanden is de leaseverplichting met € 5.874.000 naar beneden bijgesteld.

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-16</u>	<u>31-dec-15</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	2.343.332	200.490
Crediteuren	5.414.025	516.218
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.611.023	10.021.770
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5.595.048	96.195
Schulden terzake pensioenen	3.127.534	7.482
Vakantiegeld	4.238.301	66.533
Vakantiedagen	4.921.914	13.459
Nog te betalen salarissen	6.582.491	0
Overige schulden en overlopende passiva	7.282.316	1.192.768
Totaal overige kortlopende schulden	<u>41.115.984</u>	<u>12.114.915</u>

Toelichting:

Van de Aflossingsverplichtingen is € 715.913 verantwoord onder Schulden aan groepsmaatschappijen.

Onder de post nog te betalen salarissen is een bedrag verantwoord van € 2.931.000 in verband met een nabetaling van ORT over verlof over de periode 2012-2015. Hiervan wordt een bedrag van € 1.805.000 uitbetaald in de periode 2018/2019.

Onder de overige schulden en overlopende passiva is een schuld overproductie DBC's GGZ over de periode 2013-2015 van € 811.000 verantwoord (betreft In Hoofdzaken B.V.)

De kredietfaciliteit bij ING bedraagt per 31 december 2016 € 2.500.000.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

13. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid voor de omzetbelasting

Stichting KwadrantGroep maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met de volgende instellingen: Huishoudelijke Hulp KwadrantGroep B.V. en Kraamkwadrant B.V. en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

Huurverplichtingen

Het jaarlijks bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt in het boekjaar € 6.681.000. De contracten zijn overwegend langlopend van aard, met als uiterste datum 1 april 2036.

Leaseverplichtingen

De jaarlijkse leaseverplichtingen bedragen circa € 93.000 (2015: € 67.000)

Bankgarantie

Zoals onder 9. liquide middelen reeds is vermeld, is voor een bedrag van € 210.600 een bankverklaring afgegeven.

Dit betreft een bankverklaring inzake huurverplichtingen jegens Pygo Netherlands Holding BV v/h Koopmans Projecten B.V.

Garantstellingen

Voor alle schulden uit hoofde van rechtshandelingen en het negatieve eigen vermogen van Kraamkwadrant B.V. heeft Stichting KwadrantGroep tezamen met Stichting Thuiszorg Beheer Friesland een garantstelling afgegeven tot 1 juni 2017.

In 2016 zijn de aandelen verkocht van de volgende dochtermaatschappijen: Hulpmiddelencentrum Friesland B.V., Lammert de Vries Revalidatietechniek B.V., Revatech Jissink B.V., Groene Kruis Winkel B.V. en Dantuma Leeuwarden Beheer B.V. In de verkoopovereenkomsten zijn door Stichting KwadrantGroep garanties en vrijwaringen afgegeven. De termijn waarbinnen claims met betrekking tot de afgegeven garanties en vrijwaringen kunnen worden ingediend bestrijkt een periode van maximaal 5 jaar.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

De wijkverpleging (de extramurale producten PV (Persoonlijke verzorging) en VP (verpleging)) wordt met ingang van boekjaar 2015 bekostigd vanuit de Zvw. Daarnaast wordt de Geriatrische revalidatieZorg (GRZ) en de Geneeskundige Geestelijke GezondheidsZorg (GGZ) bekostigd vanuit de ZVW. Voor zowel wijkverpleging, GRZ als GGZ is het macrobeheersinstrument van toepassing op grond waarvan bij een overschrijding van het landelijk budgetplafond het mogelijk is dat zorgaanbieders op basis hiervan een terugbetalingsverplichting opgelegd krijgen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2016 bestaat nog geen inzicht in de omvang van deze verplichting. Stichting KwadrantGroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2016.

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten op- richting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van intellectuele eigendom	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde						0
- cumulatieve afschrijvingen						0
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in het boekjaar						
- mutaties uit hoofde van juridische fusie		839.430		2.222.832		3.062.262
.cumulatieve afschrijvingen		46.635		206.362		252.997
subtotaal	<u>0</u>	<u>792.795</u>	<u>0</u>	<u>2.016.470</u>		<u>2.809.265</u>
- afschrijvingen		279.811		444.566		724.377
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>512.984</u>	<u>0</u>	<u>1.571.904</u>	<u>0</u>	<u>2.084.888</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	0	839.430	0	2.222.832	0	3.062.262
- cumulatieve afschrijvingen	0	326.446	0	650.928	0	977.374
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>0</u>	<u>512.984</u>	<u>0</u>	<u>1.571.904</u>	<u>0</u>	<u>2.084.888</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		33,3%		20,0%		

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2016						
- aanschafwaarde			9.008			9.008
- cumulatieve afschrijvingen			2.558			2.558
Boekwaarde per 1 januari 2016	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.450</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.450</u>
Mutaties in het boekjaar						
- mutaties uit hoofde van juridische fusie	81.247.188 *)	22.613.730	13.405.033	2.335.375		119.601.326
.cumulatieve afschrijvingen	29.678.452 *)	9.743.434	10.534.263	0		49.956.149
subtotaal	<u>51.568.736</u>	<u>12.870.296</u>	<u>2.870.770</u>	<u>2.335.375</u>		<u>69.645.177</u>
- investeringen	592.591	438.907	984.696	3.047.604		5.063.798
- afschrijvingen	3.053.523	1.571.516	1.023.391			5.648.430
- <i>desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	1.485.751	14.280	60.157			1.560.188
cumulatieve afschrijvingen	298.893	14.280	56.920			370.093
per saldo	<u>1.186.858</u>	<u>0</u>	<u>3.237</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.190.095</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>47.920.946</u>	<u>11.737.687</u>	<u>2.828.838</u>	<u>5.382.979</u>	<u>0</u>	<u>67.870.450</u>
Stand per 31 december 2016						
- aanschafwaarde	80.354.028	23.038.357	14.338.580	5.382.979	0	123.113.944
- cumulatieve afschrijvingen	32.433.082	11.300.670	11.503.292	0	0	55.237.044
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>47.920.946</u>	<u>11.737.687</u>	<u>2.835.288</u>	<u>5.382.979</u>	<u>0</u>	<u>67.876.900</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0-20%	2,5-25%	10-33,3%	0,0%		

*) in het verleden zijn correcties op de financial leasepanden verwerkt in de boekwaarde.

In 2016 zijn deze correcties van rond € 4,5 miljoen zowel verwerkt in de aanschafwaarde (via mutaties u.h.v. juridische fusie) als in de post cumulatieve afschrijvingen. Het effect hiervan op de boekwaarde in 2016 is per saldo nihil.

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Vorderingen op groepsmaat- schappijen	Vorderingen op participanten en op maatschappij- en waarin wordt deelgenomen (overige deelnemingen)	Overige effecten	Vordering op grond van compensa- tieregeling
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	18.110					
Mutaties uit hoofde van juridische fusie :						
Deelneming Huishoudelijke Hulp KG BV	1.396.820					
Resultaat deelnemingen	-113.688					
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>1.301.242</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Som waardeverminderingen

BIJLAGE

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2016 (enkelvoudig)

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop- tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Restschuld 31 december 2015	Juridische fusie per 1 jan 2016	Nieuwe leningen in 2016	Bijz. waarde vermindering a.g.v. boek waarde corr.	Aflossing in 2016	Restschuld 31 december 2016	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2016	Aflos- sings- wijze	Aflossing 2017	Gestelde zekerheden
		€			%	€		€		€	€	€			€	
ING Bank	1-jun-05	1.000.000	20	onderhands	3,06%		487.500	0		50.000	437.500	187.500	9	lineair	50.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-mei-06	500.000	10	onderhands	4,20%		25.000	0		25.000	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-mei-06	500.000	20	onderhands	4,46%		262.500	0		262.500	0	0	0	lineair	0	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-aug-06	700.000	20	onderhands	3,06%		376.250	0		35.000	341.250	166.250	10	lineair	35.000	hyp. en pandrecht
Rabobank	29-dec-05	505.000	15	2e Hypotheek	0,58%		188.400	0		33.660	134.740	0	4	lineair	33.660	2e hypotheek
ABN AMRO	1-dec-08	2.125.960	36	hypotheek	2,47%		646.291	0		42.519	603.772	391.177	15	lineair	42.519	Pand Zonnedaauw 7
ING Bank	1-apr-09	2.000.000	10	onderhands	2,30%		700.000	0		200.000	500.000	0	3	lineair	200.000	hyp. en pandrecht
ING Bank	1-jun-15	11.000.000	10	hypotheek	2,34%		10.862.000	0		862.000	10.000.000	7.240.000	8	lineair	552.000	Pand Margrietstraat 1
Financial lease*)		28.104.557		fin lease	5,00%		24.513.359	5.920.000	-5.873.935	1.251.127	23.308.297	12.771.995			1.430.153	
Subtotaal											35.325.559	20.756.922			2.343.332	
Groepsmaatschappijen																
TBF	27-mrt-07	400.980	10 jr		4,50%	240.587		0		0	240.587	0	1	lineair	240.588	
TBF	16-dec-11	1.625.000	20 jr.	achtergesteld	4,00%		1.625.000	0		0	1.625.000	1.218.750	15	jaarlijks	406.250	geen
Zorggroep Friesland	1-jan-09	69.075	5 jr.	Liniair	3,00%		69.075	0		0	69.075	0	0	eenmalig	69.075	geen
Subtotaal											1.934.662	1.218.750			715.913	
Totaal						240.587	39.735.375	5.920.000	-5.873.935	2.761.806	37.260.221	21.975.672			3.059.245	

*) De financial lease betreft 8 panden

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT Wiz

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	95.448.083	0
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	4.752.395	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
	<u>100.200.478</u>	<u>0</u>
Som der bedrijfsopbrengsten		
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	77.763.190	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	3.487.483	0
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	20.380.710	0
	<u>101.631.383</u>	<u>0</u>
Som der bedrijfslasten		
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.430.905	0
Financiële baten en lasten	-684.891	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-2.115.796</u></u>	<u><u>0</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsreserve Huisvesting	-91.658	
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	-2.115.796	0
Algemene / overige reserves	91.658	0
	<u><u>-2.115.796</u></u>	<u><u>0</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT ZvW

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	59.018.962	0
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>59.018.962</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	45.803.202	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.054.158	0
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	12.004.418	0
Som der bedrijfslasten	<u>59.861.778</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-842.816	0
Financiële baten en lasten	-403.407	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-1.246.223</u></u>	<u><u>0</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Toevoeging/(onttrekking):		
Bestemmingsfonds aanvaardbare kosten	0	0
Algemene / overige reserves	-1.246.223	0
	<u><u>-1.246.223</u></u>	<u><u>0</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT WMO

	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	12.111.255	0
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>12.111.255</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	9.399.255	0
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	421.533	0
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	2.463.421	0
Som der bedrijfslasten	<u>12.284.209</u>	<u>0</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-172.954	0
Financiële baten en lasten	-82.783	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-255.737</u></u>	<u><u>0</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking):		
Algemene / overige reserves	-255.737	0
	<u><u>-255.737</u></u>	<u><u>0</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.1 GESEGMENTEERDE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2016

SEGMENT Overig

	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	1.612.341	0
Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)	1.758.185	0
Overige bedrijfsopbrengsten	8.398.834	3.750.000
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>11.769.360</u>	<u>3.750.000</u>
BEDRIJFSLASTEN:		
Personeelskosten	9.133.918	2.321.838
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	409.633	1.800
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	0	0
Overige bedrijfskosten	2.393.880	2.534.823
Som der bedrijfslasten	<u>11.937.431</u>	<u>4.858.461</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-168.071	-1.108.461
Financiële baten en lasten	-622.655	-785.715
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-790.726</u></u>	<u><u>-1.894.176</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2016</u> €	<u>2015</u> €
Toevoeging/(onttrekking): Algemene / overige reserves	-790.726	-1.894.176
	<u><u>-790.726</u></u>	<u><u>-1.894.176</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

5.1.19.2 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:		
SEGMENT Wiz	-2.115.796	0
SEGMENT ZvW	-1.246.223	0
SEGMENT WMO	-255.737	0
SEGMENT Overig	-790.726	-1.894.176
	<u>-4.408.482</u>	<u>-1.894.176</u>
Resultaat volgens resultatenrekening	<u>-4.408.482</u>	<u>-1.894.176</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

16. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	59.018.962	0
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	95.448.083	0
Opbrengsten Jeugdwet	510.263	0
Opbrengsten Wmo	12.111.255	0
Overige zorgprestaties	1.102.078	0
Totaal	<u>168.190.641</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Na het afronden van de jaarrekening 2015 van Kwadrantgroep is in de jaarrekening 2015 van In Hoofdzaken een extra voorziening getroffen i.v.m. overproductie ad €938K. Naar nu is gebleken wordt een deel (€ 385K) alsnog vergoed zodat in 2016 per saldo een bedrag van € 553K ten laste van de opbrengsten zorgverzekeringswet is gebracht.

Op de post opbrengsten zorgverzekeringswet is een bedrag van € 1.803.000 in mindering gebracht in verband met onzekerheden t.a.v. de gedeclareerde productie. Hiervan heeft € 1.700.000 betrekking op het registratieproces Planning=Realisatie.

17. Subsidies (exclusief Wmo en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Subsidies Wlz/Zvw-zorg	4.752.395	0
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	1.758.185	0
Totaal	<u>6.510.580</u>	<u>0</u>

18. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Overige dienstverlening:		
Catering	851.692	0
Hotelmatige diensten	441.054	0
Overig ONS	1.119.291	0
Pluz-pakket	367.439	0
Wasserij	523.540	0
Winkelverkoop	486.404	0
Overige dienstverlening	376.763	0
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Doorberekende personeelskosten	300.130	0
Doorberekende servicekosten	929.065	0
Verhuur onroerend goed	2.241.272	0
Overige opbrengsten	762.184	3.750.000
Totaal	<u>8.398.834</u>	<u>3.750.000</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

19. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Lonen en salarissen	106.979.447	1.561.933
Sociale lasten	16.276.383	134.908
Pensioenpremies	8.090.108	120.099
Andere personeelskosten:		
Vervoerskosten	2.635.131	22.564
Overige personeelskosten	2.488.226	162.401
Subtotaal	<u>136.469.295</u>	<u>2.001.905</u>
Personeel niet in loondienst	5.630.270	319.933
Totaal personeelskosten	<u><u>142.099.565</u></u>	<u><u>2.321.838</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Wlz	1579	0
Wmo	191	0
Zvw	930	0
Overig	185	15
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.885</u>	<u>15</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

Toelichting:

In de post lonen en salarissen is een bedrag begrepen van € 2.931.000 betreffende een nabetaling i.v.m. ORT tijdens verlof. De nabetaling heeft betrekking op de periode 2012-2016.

Het totaal FTE's is verdeeld naar de segmenten op basis van een percentage van de omzet.

20. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	724.377	0
- materiële vaste activa	5.648.430	1.800
Totaal afschrijvingen	<u><u>6.372.807</u></u>	<u><u>1.800</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

22. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.939.537	0
Algemene kosten	10.983.208	2.376.544
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	2.561.335	0
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	3.715.896	0
- Energiekosten gas	1.547.393	0
- Energiekosten stroom	792.622	0
- Energie transport en overig	430.869	0
Subtotaal	<u>6.486.780</u>	<u>0</u>
Huur en leasing	6.179.047	158.279
Dotaties en vrijval voorzieningen	349.873	0
Boekresultaat desinvestering activa	-257.351	0
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>37.242.429</u></u>	<u><u>2.534.823</u></u>

23. Financiële baten en lasten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
	€	€
Rentebaten	19.872	0
Rentebaten groepsmaatschappijen	117.223	119.481
Subtotaal financiële baten	<u>137.095</u>	<u>119.481</u>
Rentelasten	-302.063	0
Rentelasten groepsmaatschappijen	-89.326	-527.016
Resultaat deelnemingen	-542.209	-378.180
Overige financiële lasten	-997.233	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-1.930.831</u>	<u>-905.196</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-1.793.736</u></u>	<u><u>-785.715</u></u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting KwadrantGroep heeft de jaarrekening 2016 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 30 juni 2017.

De Raad van Toezicht van de Stichting KwadrantGroep heeft de jaarrekening 2016 goedgekeurd in de vergadering van 30 juni 2017.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 januari 2017 zijn Zorggroep Friesland B.V., B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. gefuseerd, waarbij Zorggroep Friesland B.V. de verkrijgende Vennootschap was en B.V. Ontwikkeling en Beheer Thuiszorg Friesland, Gezamenlijke Zorgmaatschappij Friesland B.V., Verstrekkingen Gezondheidszorg Friesland B.V. en Zorgmaatwerk B.V. de verdwijnende Vennootschappen waren.

Per 1 januari 2017 zijn Stichting Kwadrantgroep, Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. gefuseerd, waarbij Stichting Kwadrantgroep de verkrijgende rechtspersoon was en Administratiekantoor Zorggroep Friesland B.V. en KraamKwadrant B.V. de verdwijnende rechtspersonen waren.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
Dhr. R. Jonkers
(voorzitter Raad van Bestuur KwadrantGroep) 30 juni 2017

W.G.
Dhr. P.H.E.M. de Kort
(voorzitter Raad van Toezicht KwadrantGroep) 30 juni 2017

W.G.
Dhr. M.A. Ruys
(vicevoorzitter Raad van Toezicht KwadrantGroep) 30 juni 2017

W.G.
Mevr. P.F. Roodbol
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep) 30 juni 2017

W.G.
Dhr. W.D. ten Have
(lid Raad van Toezicht KwadrantGroep) 30 juni 2017

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

De resultaatbestemming vindt plaats overeenkomstig de statuten.

In artikel 2 lid 3 van de statuten is het volgende bepaald:

De stichting beoogt niet het maken van winst. Indien de stichting winst behaalt, kan deze uitsluitend worden aangewend ten bate van een instelling welke is vrijgesteld van vennootschapsbelasting op grond van artikel 5, lid 1, sub c, Wet op de vennootschapsbelasting 1969 juncto - artikel 4, Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971 (of (een) daarvoor in de plaats gekomen wettelijke bepaling(en)) of een algemeen maatschappelijk belang, zulks met inachtneming - van het bepaalde in artikel 285 lid 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting KwadrantGroep heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

**Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant**